

Cách xác định đề tài trong tác phẩm tự sự

1. Bước 1:

+ Xác định giai cấp, tầng lớp xã hội, công việc, nghề nghiệp, thân phận của nhân vật, chủng loại: Nông dân, công nhân, thị dân, nghệ sĩ, di dân, thương nhân, giáo viên, kĩ nữ, người ngoài hành tinh, thần linh, ma quỷ, động vật...

+ Xác định giới tính, độ tuổi của nhân vật: Phụ nữ, đàn ông, trẻ em, người già...

+ Xác định kiểu quan hệ giữa các nhân vật, quan hệ giữa con người và môi trường: tình yêu, hôn nhân, bạn bè, con người và tự nhiên...

+ Xác định lĩnh vực hoạt động của nhân vật: chiến tranh, khoa học, điều tra vụ án...

+ Xác định môi trường hoạt động của nhân vật: nông thôn, thành thị, nước ngoài, phố huyện, biển đảo, biên giới, hành tinh khác, gia đình, công sở ...

+ Xác định thời gian xảy ra sự kiện (có mốc cụ thể, có mốc tương đối): trước 1945, hậu chiến, lịch sử...

1. Bước 2:

+ Xác định phạm vi đời sống nào được quan tâm hơn cả (nhân vật nào là nhân vật chính, kiểu nhân vật nào là chính, môi trường nào được nhắc đến nhiều trong tác phẩm). Nhân vật, môi trường được nhắc đến nhiều thì sẽ là đề tài chính; nhân vật, môi trường nào được nhắc đến ít sẽ là đề tài phụ.

+ Ví dụ: Lão Hạc (người nông dân), ông giáo (trí thức).

1. Bước 3:

+ Chỉ ra đề tài (đề tài chính của tác phẩm)

+ Ưu tiên gọi tên đề tài kết hợp nhân vật với môi trường (không gian sống),
thời gian: Người lính thời hậu chiến, Trí thức thành thị.

+ Có thể chỉ chọn cách gọi tên đề tài căn cứ trên các yếu tố của nhân vật đã
được khái quát.

+ Có thể chỉ chọn cách gọi tên đề tài căn cứ trên môi trường (không gian)

+ Đọc liên văn bản để cảm hiểu các tầng sâu ý nghĩa và đa nghĩa của truyện.

Bài viết gốc: <https://chuyentauvanhoc.edu.vn/cach-xac-dinh-de-tai-trong-tac-pham-tu-su>